

Οι Μορφές της Ενασχόλησης με τον Τζόγο και τα Γνωρίσματα του Παθολογικού Εθισμού σ' αυτόν

Ορθοδοξία / Ποιμαντική Διακονία στον Χώρο της Υγείας

Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός

Η ποιοτική αξιολόγηση των παραπάνω δημοσκοπικών στοιχείων προϋποθέτει καταρχάς την επαρκή αποσαφήνιση της έννοιας του εθισμού στον τζόγο. Μελετώντας την επιστημονική βιβλιογραφία διαπιστώνουμε ότι η ενασχόληση με τον τζόγο προσλαμβάνει τρεις μορφές: α) τη μη συστηματική, κατά την οποία το άτομο ασχολείται περιστασιακά με τον τζόγο, όπως για παράδειγμα συμβαίνει την Πρωτοχρονιά, όπου αρκετοί άνθρωποι επιδίδονται σε χαρτοπαιξία «για το καλό του χρόνου», ή αγοράζουν κάποιο ή κάποια λαχεία για να δοκιμάσουν την τύχη τους στην κλήρωση του πρωτοχρονιάτικου λαχείου. β) Τη συστηματική ανάγκη ενασχόλησης με τον τζόγο, τον «προβληματικό τζόγο», που αποτελεί μια εξαρτητική συμπεριφορά χαρακτηριζόμενη από την απώλεια αυτοελέγχου και τη βαθμιαία οικονομική, ηθική και συναισθηματική κατάπτωση του παίκτη [Πρόκειται για ορισμό του Rosenthal για τον προβληματικό τζόγο, ο οποίος είναι ο πλέον αξιόπιστος και αποδεκτός από διαπρεπείς ψυχίατρους, ψυχολόγους, άκομα και από ανώνυμα μέλη ομίλων τζόγου: (Rosenthal, 1992, σσ. 72-78)]. Πρόκειται για μια προοδευτική διαταραχή, η

οποία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή ή περιοδική απώλεια ελέγχου του παίκτη επί του τζόγου. Αυτός καθίσταται ανεκτικός με τη διαδικασία του τζόγου και τα ποσά που δαπανώνται κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού, ενώ ταυτόχρονα υιοθετεί παράλογες σκέψεις σχετικά με την ανακάλυψη ενός αλάθητου και σίγουρου συστήματος, που θα του επιτρέψει να «*ρεφάρει*», ακόμα και αν χάνει μεγάλα ποσά για μεγάλο χρονικό διάστημα. Έτσι προσπερνά αδιάφορα όλες τις αρνητικές συνέπειες του τζόγου και συνεχίζει απαρέγκλιτα την ίδια ακριβώς συμπεριφορά.

Σύμφωνα με το διαγνωστικό εγχειρίδιο για την ταξινόμηση των ψυχιατρικών διαταραχών, που εκδίδεται από την Αμερικανική Ψυχιατρική Ένωση, (DSM-IV), ο παραπάνω ορισμός θεμελιώνεται σε μια συμπεριφορική βάση και προσεγγίζει τον τζόγο σαν μια διαταραχή, την οποία κάποιος εμφανίζει ή δεν εμφανίζει. Εστιάζει περισσότερο στις πιο σημαντικές συμπεριφορές που αναδεικνύονται στον προβληματικό τζόγο και λιγότερο στις συνέπειες του φαινομένου, τις οποίες προσεγγίζει μόνο έμμεσα. Οι ερευνητές κατά το παρελθόν, προσδιόρισαν και χαρακτήρισαν τον προβληματικό τζόγο ως εθισμό ή ιατρικό πρόβλημα, κυρίως επειδή οι ερευνητικές τους προσπάθειες ανέδειξαν επιφανειακές ομοιότητες μεταξύ των προβλημάτων που προκαλεί η συστηματική ενασχόληση με τον τζόγο και ο εθισμός με ουσίες ή το αλκοόλ.

Όπως και να' χει, το άτομο που διέρχεται αυτό το στάδιο έχει υποστεί αναμφισβήτητα έναν πρώτης τάξεως εθισμό και βρίσκεται στις παρυφές του

τρίτου και πιο επικίνδυνου σταδίου, στο οποίο μπορεί να οδηγήσει η συστηματική ενασχόληση με το τζόγο: γ) τον παθολογικό εθισμό [(Πιπεροπούλου, 2010, σσ. 20-21) και (Aaker, 2005)], ο οποίος ορίζεται ως μια επίμονη και επαναλαμβανόμενη δυσπροσαρμοστική συμπεριφορά, η οποία αποδεικνύεται στην περίπτωση κατά την οποία η συμπεριφορά του ατόμου που εθίζεται στον τζόγο εμφανίζει πέντε από τα παρακάτω χαρακτηριστικά γνωρίσματα: 1) Το άτομο έχει συνεχόμενες σκέψεις γύρω από τυχερά παιχνίδια· 2) παίζει όλο και μεγαλύτερα ποσά· 3) έχει κάνει ανεπιτυχείς προσπάθειες να διακόψει την εθιστική του συμπεριφορά· 4) παίζει για να βελτιώσει την ψυχολογική του κατάσταση ή για να ξεπεράσει άλλα προβλήματα που έχει στη ζωή του· 5) συνεχίζει να παίζει τυχερά παιχνίδια για να κερδίσει όσα έχασε παίζοντας· 6) ψεύδεται στα μέλη της οικογένειάς του, τους φίλους του ή τους ψυχοθεραπευτές του για το μέγεθος των ποσών που παίζει· 7) έχει προσπαθήσει να βρει λεφτά ή να τζογάρει μέσω παράνομων ή ανήθικων τρόπων· 8) διακινδυνεύει τις διαπροσωπικές του σχέσεις, τη δουλειά του ή άλλες σημαντικές ευκαιρίες εμφανιστούν στη ζωή του. Αντιμετωπίζει προβλήματα στον επαγγελματικό ή προσωπικό τομέα που σχετίζονται με τον τζόγο· 9) στηρίζεται αποκλειστικά σε άλλα άτομα ώστε να τον βοηθήσουν να βγει από το οικονομικό και ηθικό αδιέξοδο που έχει φτάσει μέσω του τζόγου και 10) έχει βιολογική προδιάθεση, που αποδεικνύεται εργαστηριακά με την έλλειψη νορεπινεφρίνης. Καθίσταται προφανές ότι, όπως σε κάθε μορφή εθισμού έτσι και στον παθολογικό εθισμό, που παρατηρείται κατά τον στοιχηματικό τζόγο, το υποκείμενο « αδυνατεί να σταματήσει να συμπεριφέρεται κατά ένα συγκεκριμένο επαναλαμβανόμενο τρόπο», στη δε προκειμένη περίπτωση να τζογάρει, « εξαιτίας ισχυρών φυσιολογικών, ψυχολογικών ή και κοινωνικών αιτιών» (Πιπεροπούλου, 2010, σ. 14). Η συμπεριφορά που προκύπτει από τον εθισμό συχνά βιώνεται σαν «απώλεια ελέγχου» και εξακολουθεί να συμβαίνει παρά τις « ηθελημένες προσπάθειες για αποχή ή μετριασμό» (Πιπεροπούλου, 2010, σ. 14). Κατόπιν των παραπάνω απαραίτητων διευκρινίσεων, η ποιοτική αξιολόγηση των στοιχείων οδηγεί στα ακόλουθα συμπεράσματα:

α) Ο μέσος εκτιμώμενος αριθμός παικτών παιχνιδιών στοιχηματικού τζόγου, συμπεριλαμβανομένου του συμβατικού και ηλεκτρονικού, εξακολουθεί αναμφισβήτητα να παραμένει αρκετά υψηλός και επιβεβαιώνεται και από νέες έρευνες, που έρχονται να επαληθεύσουν την τάση εξάρτησης μερίδας των Ελλήνων, και ειδικότερα των εφήβων, από τον στοιχηματικό τζόγο.

β) Όπως ήδη ελέχθη, στις έρευνες που διεξάγονται μελετώνται και οι συμπεριφορές εξάρτησης των παικτών από τα παιχνίδια στοιχηματικού τζόγου. Κάποιες απ' αυτές προκύπτουν συμβατές με τα κριτήρια των ψυχιατρικών διαταραχών που περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο ψυχιατρικών διαταραχών που εκδίδεται από την Αμερικανική Ψυχιατρική Ένωση. Πρόκειται πράγματι, για αξιόλογα ποσοστά παικτών που δηλώνουν απώλεια εισοδήματος, οικογενειακά ή ψυχολογικά προβλήματα και χρέη λόγω του δανεισμού τους για τζόγο. Άλλοι πάλι δηλώνουν ευθαρσώς ότι ο τζόγος τους ωθεί να πωλήσουν κάποιο περιουσιακό τους στοιχείο για να παίξουν ή ότι έπαιξαν πολλά περισσότερα απ' όσο άντεχαν. Θεμελιώνεται ως εκ τούτου, η ύπαρξη ενός πρωτογενούς εθισμού των παικτών, η συστηματική ενασχόληση των οποίων με τον τζόγο στην καλύτερη περίπτωση τους κατατάσσει στο χώρο του «προβληματικού τζόγου», ή στις παρυφές ενός «παθολογικού εθισμού».

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<http://bit.ly/2VRu9WZ>